

70 ÉVES A KARCAGI KULTÚRPALOTA

Garai Katalin köszöntője

A Városi Önkormányzat, a Polgármesteri Hivatal és a magam nevében tisztelettel köszöntök mindenkit a Millicentenáriumi évében, ezen a szép őszi délelőttön. Köszöntök mindenkit, akik úgy érezték, hogy a 70. esztendejét ünneplő kultúrpalota születésnapján itt kell lenniük. Köszöntöm azokat is, akik elfoglaltságaik miatt ma nem tudtak eljönni, s azokra is szeretettel gondolunk, akiknek élete összefonódott ennek az intézménynek az életével, de ma már nem lehetnek közöttünk. Emlékük, ha csak villanásnyira is, de felidéződik bennünk.

Ritka pillanat ez, hiszen majd egy emberéletet ölel fel ez a 70 év. Az épület megépítése a város akkori polgári kultúra iránti szeretetének, fogékonyságának a bizonyítéka. Bizonyítja ezt az is, hogy alapjában véve az elmúlt 70 év alatt a funkciója változatlan maradt. Mindig a "kultúra" otthona maradt. Az építetők, az építők, a felújításban résztvevők nevét külön nem kívánom felsorolni, hiszen a ház művelődéstörténetéből ízellőt nyújtó kiállítás első tablója ezt hitelesen ismerteti Önökkel.

Magáról az épületről annyit szólnék, hogy méltón lett "kultúrpalota", hiszen abban az időben a környéken nem volt nála impozánsabb épület. Avatására a karcagiak még verset is írtak. Ezt a szépségét napjainkra is megőrizte, bár számos átalakítást megélt. Gondoljunk csak a hetvenes években történt felújításra - ekkor épültek meg a jelenlegi irodahelyiségek, megszépült ismét a színházterem, megépült a mozi, majd 1985-ben öltözők és vizesblokkok létesültek.

A hetven év azonban nem múlt el nyomtalanul, az épület megérett a külső felújításra, a szobrok - puttók felújítását (közel 3,5 millió forintba fog kerülni) jövőre a város elvégze-teti.

Ezt a szép épületet az elmúlt 70 évben több millió ember látogatta. Hívhatták Kultúrpalotának (1926-1953 között), Haladás Kultúrotthonnak (1955-1957 között), Járási kultúrotthonnak (1957-1958 között), Rákóczi Kultúrotthonnak (1957-58 között), Déryné Művelődési Háznak, Déryné Művelődési Központnak, vagy 1990-től Déryné Művelődési és Ifjúsági Központnak. Volt számos telephelye, mozija, klubkönyvtára, klubja. Működött itt étterem, biliárd-terem, könyvtár is.

Dolgozott itt többszáz népművelő ki rövidebb, ki hosszabb ideig és többszáz lelkes közösségvezető és szakkörvezető, karnagy, klubvezető, pedagógus és ismeretközvetítő. Mindenki örömmel és jószívvel tette a dolgát, s ha a történelem során a különböző ideológiák rá is nyomták a bélyeget a kultúra borítékjára, azért a lényeg a borítékba tett tartalom maradt. Ez a mindenkori érték: a kultúra, a tudás, a művelődés, s a közösségi együttlét, az egymáshoz-tartozás öröme, a város szeretete, a hagyományok felkutatása, megismerése, megismertetése és megőrzése, valamint továbbadása.

Ez az épület 70 éven át adott hajlékot a kultúrának. Voltak időszakok, amikor a fényes bálók, látványos hangversenyek, színházi előadások korszakát élte meg az akkori karcagiak. Volt - a hetvenes években -, amikor a hangsúly a belső, kiscsoportos, kevésbé látványos munkára tevődött át. A mindenkori művelődési politika alakította a tartalmat (tűrt, tiltott és támogatott). Ezt az épületet - s ezt bizonyára építésének körülményei is indokolták - mindig minden karcagi a magáénak érezte, érezhette. Volt aki a gyermekét kísérte el ide, volt aki maga is alakítója, részese volt a "ház" életének (énekelte vagy ma is énekel a 85 éves kórusban), színészkedett vagy táncolt, fotózott, rajzolt vagy nyelvet tanult, volt aki

rendezvényekre vagy csak moziba járt el. Volt aki kiállításokat látogatott, volt olyan, aki tábort szervezett és táboroztatott, volt olyan is, aki csak benézett. Talán nincs is olyan lakosa a városnak, aki valamilyen formában ne kötődne a "Dérynéhez". (A köztudatban így él a neve.)

Ez azonban nem csak az épületen múlt és múlik. Mindannyiúnkon múlik, hiszen azért, hogy mi mit igénylünk, mire váltunk jegyet, milyen alkalom szólít egybe bennünket, meghatározza nem csak ennek az intézménynek, de az egész városnak a kulturális életét és ennélfogva a város-lakók jó közérzetét is. A szakemberek - a közművelődési dolgozók (vagyunk vagy 35-en) - önmagukban a közönség, a lakosság, Önök nélkül nem érhetnek el sikert, nem örülhetnek egy-egy eseménynek, hiszen akkor eredményesek, ha minél több ember arcára sikerült mosolyt, könnyet, vagy meglepődöttséget varázsolni.

Ez a város és mindenkori vezetése mindig is fontosnak tartotta a kultúra - ezen belül ennek az intézménynek - az ügyét. Fontosnak tartotta, hiszen nem vitás, hogy funkciója, szellemi kisugárzó ereje, adottságai, a város, illetve a régió kulturális életének meghatározó szereplőjévé tette. Ez nagy feladat, ennek mindig is nehéz volt megfelelni.

Napjainkban is nehéz, bár - s ezt őszintén és örömmel elmondhatjuk - kultúrpartí önkormányzatunk szerény pénzügyi lehetőségei ellenére igyekszik megteremteni mindazokat a személyi, tárgyi és dologi feltételeket, amelyeket egy 25 ezres lélekszámú város elsőszámú művelődési intézménye joggal elvárhat. Nekünk, a kultúra "munkásainak" ennek ellenére naponta meg kell küzdenünk a bevételszerzés kínjával, azzal a feladattal, hogy ha kevesebbet ugyan, de jó minőségű szolgáltatást vagy rendezvényt kell nyújtanunk mindazoknak, akik ezt joggal elvárják tőlünk.

Ez naponta megújulásra, szellemiségünk, tudásunk, ötleteink felújítására készítet mindannyiunkat. Ehhez segítenek Önök, részben ötletekkel, javaslatokkal - hiszen az itt dolgozók már bebizonyították, hogy minden tisztességes és hasznos célra fogékonyak - részben azzal, hogy elfogadják a meghívást és jelen vannak, nem csak a ritka ünnep-, de a szürkénék látzó hétköznapiokon is.

Kollégáim nevében ezúton is köszönetet szeretnék mondani mindazoknak a segítőknek - legyenek pedagógusok -, akik valamilyen módon segítettek, illetve segítenek az intézmény napi szervező, végrehajtó munkájában.

Azt kívánom, hogy ez az épület még további évtizedekig szolgáljon valamennyiünket, kívánom, hogy az elkövetkezendő 70 év is hasonló eredményeket hozzon. Kívánom azt is, hogy minél több embernek a jövőben is legyen lehetősége látogatni ezt a házat, legyen módja igénybe venni szolgáltatásait, s ne csak lehetősége legyen, de jó közérzete is, hiszen enélkül végül is csak a falak maradnak.

Kedves jelenlévő ünneplő Közönségünk, kedves Vendégeink!

Engedjék meg, hogy a Városi Önkormányzat, a Polgármesteri Hivatal és magam nevében megköszönjem a ház valamennyi munkatársának néhány évtizedes, néhány éves vagy néhány hónapos munkáját. További sok sikert, számos jól sikerült rendezvényt, és kiegyensúlyozott, harmónikus munkakörülményeket kívánok valamennyiüknek.

Köszöntöm az intézményt, boldog születésnapot kívánok és azt remélem, hogy az elkövetkezendő kerekszámú születésnapjára - például a 75-re - ünneplő ruhát is ölthet. Köszönöm.